

Viittomakieliasioiden neuvottelukunta

Hallitusohjelmataavoitteet 2023–2027

Kielipoliittisen ohjelman toimeenpanoa on jatkettava – kielellisiä oikeuksia ei pystytä vahvistamaan lyhyen tähtäimen suunnitelmilla.

Kuurojen ja viittomakielisten henkilöiden totuus- ja sovintoprosessi on käynnistettävä – työtä ei tule aloittaa alusta, vaan sitä on jatkettava VNK:n työryhmän ehdotusten pohjalta.

Hyvinvointialueiden tulkkauspalveluita on seurattava ja arvioitava – laadukas viittomakielen tulkkauspalvelu ei ole itsestäänselvyys.

Kielipoliittinen ohjelma

Kesällä 2022 hyväksytyn valtioneuvoston kielipoliittisen ohjelman mukaan ohjelmaa toimeenpannaan pidemmällä aikavälillä, koska kielellisten oikeuksien turvaaminen vaatii pitkäjänteistä työtä. Kielipoliittinen ohjelma on valtioneuvoston periaatepäätös, joka koskee Suomen kotoperäisiä kieliä (muuta kuin kansalliskieliä). Ohjelman laatimiseen on käytetty niin ministeriöiden kuin sidosryhmienkin resursseja. Ohjelman täytäntöönpano on kesken. Jos käytetyt resurssit heitetään nyt hukkaan, kotoperäisten kieltemme ahdinko vain jatkuu.

Kuurojen ja viittomakielisten henkilöiden totuus- ja sovintoprosessi

Valtioneuvoston kanslia asetti työryhmän kuurojen ja viittomakielisten totuus- ja sovintoprosessin käynnistämiseksi syksyllä 2022. Työryhmään osallistuvat Kuurojen Liitto ry, Finlandssvenska teckenspråkiga rf, Suomen Kuurosokeat ry sekä Suomen Kuurojen Historiaseura ry ja ministeriöistä valtioneuvoston kanslian lisäksi oikeusministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö. Työryhmän tehtävänä on valmistella valtiollisen totuus- ja sovintoprosessin mallia ja käynnistämistä ja tehdä ehdotuksensa komission tai muun yhteistyöelimen asettamisesta. Työryhmän toimikausi päättyy juhannuksena. Työ ei saa jäädä kesken.

Hyvinvointialueiden tulkkauspalveluiden arviointi ja seuranta

Viittomakielen tulkkauksen järjestämisessä sosiaali- ja terveyspalveluissa on edelleen epäselvyyksiä siltä osin, milloin ja miten hyvinvointialue huolehtii tulkin hankkimisesta. Viranomainen ei tunnista vastuutaan tulkkauksen järjestämisessä. Kuuroille esteellinen takaisinsoittopalvelu ei auta asiaa. Tulkkauspalveluiden saatavuuteen ja palveluiden saavutettavuuteen tulee panostaa hyvinvointialueilla. Tulkkauspalveluiden ja saavutettavuuden toteutumista on seurattava ja arvioitava.